

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/50/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7213212548
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Slobodník
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2014:7213212548.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobcu Intrum Justitia Slovakia, s.r.o., IČO: XX XXX XXX, G., H. X, proti žalovanému D. H., nap. H., Ľ. XXX/X, o zaplatenie 349,55 € istiny s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku 25C/139/2013-51 z 19.11.2013 Okresného súdu Košice II

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok okrem výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi 101,08 € s prísl. a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa (ďalej len súd) rozsudkom žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 101,08 € s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 3,45 € od 12.7.2010 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 97,63 € od 12.6.2010 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, rozhodol, že zmluvná podmienka z čl. 4 Dodatku k Zmluve o pripojení uzavretom medzi účastníkmi konania 9.4.2010 obsahujúca povinnosť žalovaného uhradiť žalobcovi zmluvnú pokutu, je neplatná z dôvodu jej neprijateľnosti a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

V odôvodnení, citujúc bod 10.3 Všeobecných podmienok poskytovania verejných elektronických komunikačných dátových služieb spoločnosti T-Mobile Slovensko, a.s., § 42 ods.1 písm. a), písm.d) bod 2, § 43 ods.1, 2 a 5 zák. č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách, § 43 ods. 5 písm. b), § 52 ods.1, 2 a 4, § 53 ods.1 až 6, § 53a ods.1, 2, § 53b ods.1, § 544 ods.1, 2 Obč.zák. z doložených listinných dôkazov urobil záver, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzatvorená zmluva o pripojení, v zmysle ktorej sa právny predchodca žalobcu zaviazal poskytnúť žalovanému telekomunikačné služby, že zároveň v zmysle zmluvných dojednaní, žalovaný bol povinný hradiť cenu služieb vyúčtovaných právnym predchodcom žalobcu a za porušenie zmluvných povinností mu bola právnym predchodcom žalobcu vyúčtovaná zmluvná pokuta faktúrou č. XXXXXXXXXXXX vo výške 248,95 €. Zároveň konštatoval, že zmluvné dojednania zmluvnej pokuty spôsobuje značenú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, v danom prípade žalovaného, že zmluvnou pokutou je výlučne sankcionovaná len zmluvná strana spotrebiteľa, že dodávateľ nie je žiadnym spôsobom za porušenie akýchkoľvek povinností sankcionovaný, pričom dodávateľ sám pripravuje zmluvu a spotrebiteľ jej obsah žiadnym spôsobom neovplyvňuje, že takéto dojednanie o zmluvnej pokute bolo rozsudkom Okresného súdu (ďalej len OS) v Bardejove 40C 162/2011-28 potvrdené rozsudkom Krajského súdu (ďalej len KS) v Prešove 16Co 32/2012 vyhlásené za neprijateľnú podmienku, ktorú súd v súlade s § 153 ods. 4 O.s.p. (ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve 16a,b (alebo vo všeobecných obchodných podmienkach) za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky alebo mu na základe takejto podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, že aj bez návrhu výslovne uvedie túto zmluvnú podmienku vo výroku rozhodnutia (uviedol priamo vo výroku rozhodnutia). Vzhľadom na uvedené skutočnosti, cit. rozhodnutie, takto dohodnutú zmluvnú pokutu považoval v súlade s § 53 ods. 4 OZ

z dôvodu jej neprijateľnosti za neplatnú a žalobu v tejto časti ako nedôvodnú zamietol. Mal súd za to, že právny predchodca žalobcu so žalovaným uzavreli zmluvu o pripojení, na základe ktorej sa žalobca zaviazal zotrvať v zmluvnom vzťahu po dobu 24 mesiacov a za služby poskytované právnym predchodcom žalovaného riadne a včas platiť. Citujúc znenie § 517 ods. 1, 2 Obč.zák., § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení zákona č. 586/2008 Z.z., účinnom od 1.1.2009 uviedol, že žalovaný bol povinný uhradiť žalobcovi sumu za poskytnutie elektronickej komunikačnej služby v lehote splatnosti uvedenej na jednotlivých faktúrach, že včasným neuhradením týchto faktúr sa dostal do omeškania, čím žalobcovi vzniklo právo na zaplatenie úrokov z omeškania a preto zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi popri istine 101,08 € (3,45 € + 97,63 €) aj zákonný úrok z omeškania vo výške stanovenej v § 3 nar. vlády SR 87/1995 Z.z., t.j. 9% (8 percentuálnych bodov + 1% základná úroková sadzba ECB) odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti jednotlivých faktúr, lebo týmito dňami sa dostal žalovaný do omeškania. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a žalobcovi, ktorý nemal úspech vo veci, ich náhradu nepriznal a konštatoval, že žalovanému žiadne trovy konania nevznikli.

Proti rozsudku, čo do výroku, ktorým súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol a ktorým žalobcovi nepriznal náhradu trov konania a určil, že zmluvná podmienka dojednaná v čl. 4 Dodatku k Zmluve o pripojení z 9.4.2010 v časti zmluvnej pokuty je neplatnou z dôvodu jej neprijateľnosti, podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z odvolacích dôvodov podľa § 205 ods.2 písm. b) a f) O.s.p. Žiadal, na základe § 220 O.s.p. rozsudok v napadnutej časti zmeniť a zaviať žalovaného zaplatiť žalobcovi 248,95 €, trovy konania za zaplatený súdny poplatok na jeho účet a náhradu trov právneho zast. Zároveň žiadal zmeniť výrok o dojednaní zmluvnej pokuty ako neprijateľnej zmluvnej podmienky a určiť, že zmluvná podmienka dojednaná v čl. 4 Dodatku k zmluve o pripojení zo dňa 9.4.2010 v časti zmluvnej pokuty nie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a je platným zmluvným dojednaním, príp., alternatívne na základe § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. zrušiť napadnutý výrok, že zmluvná podmienka dojednaná v čl. 4 Dodatku k zmluve o pripojení zo dňa 9.4.2010 v časti zmluvnej pokuty je neprijateľnou podmienkou. Uviedol, že je toho názoru, že súdom zistený skutkový stav nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, že správnym hodnotením vykonaných dôkazov by súd musel dospieť k odlišným skutkovým zisteniam a následne vec aj správne právne posúdiť a jeho žalobe vyhovieť v rozsahu ním uplatnenom v žalobnom návrhu. Tvrdil, že zmluvná pokuta dojednaná medzi jeho právnym predchodcom a žalovaným bola dojednaná riadne a platne v súlade s § 544 ods. 2 O. z., bola dojednaná písomne s uvedením výšky zmluvnej pokuty a dojednanie o zmluvnej pokute je dojednaním individuálnym a určitým, že zmluvná pokuta ako bola dojednaná medzi jeho právnym predchodcom a žalovaným spĺňa všetky náležitosti v zmysle § 544 ods. 2 O. z., bola dojednaná písomne a zároveň bol dojednaný aj spôsob určenia výšky zmluvnej pokuty, preto je takto dojednaná zmluvná pokuta platná. Poukázal na to, že z čl. 4 Dodatku k zmluve o pripojení č. XXXXXXXXX zo dňa 9.4.2010 jednoznačne vyplýva, porušenie ktorých zmluvných povinností žalovaného vyplývajúci mu zo záväzkovoprávneho vzťahu založeného predmetnou zmluvou o pripojení, ktorých rozsah sa nachádza priamo v predloženej dodatku k zmluve o pripojení, má za následok vznik jeho práva, resp. jeho právneho predchodcu na zaplatenie dojednanej zmluvnej pokuty.

Zdôraznil, že zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva zákaz zjednania zmluvnej pokuty v spotrebiteľskej zmluve pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti spotrebiteľom, že zmluvná pokuta je zabezpečovacím inštitútom upraveným zákonom a nárok na jej zaplatenie vznikol z dôvodu neplnenia si zmluvných povinností žalovaným, konkrétne neplatenie dohodnutej ceny za poskytnuté využité služby a porušenie záväzku doby viazanosti. Pre prípad argumentácie súdu nevyváženosťou práv a povinností pri zjednaní zmluvnej pokuty považoval za potrebné zdôrazniť, že jeho právny predchodca si svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o pripojení plnil riadne a včas, že žalovanému požadované služby riadne v zmysle zmluvných dojednaní sprístupnil, že žalovaný však svoj záväzok doby viazanosti 24 mesiacov preukázateľne porušil a to hneď na počiatku. Navyše uviedol, že dojednanie o zmluvnej pokute so žalovaným bolo dojednaním individuálnym, a preto ani príp. aplikácia § 53 ods. 1 O. z. vo vzťahu k dojednaniu zmluvnej pokuty by neprichádzala do úvahy, že zmluvné strany k dojednaniu o zmluvnej pokute dospeli na základe vzájomnej predzmluvnej komunikácie a zohľadnenia potrieb a preferencií žalovaného, že ak by žalovaný chcel, mohol uzavrieť zmluvu aj bez dojednania pokuty, teda mohol ovplyvniť obsah vo vzťahu k tejto zmluvnej podmienke. Každý spotrebiteľ má možnosť voľby - neprijať dojednanie o zmluvnej pokute a viazanosti, a uzavrieť zmluvu s jeho právnym predchodcom bez viazanosti, že jeho právny predchodca mal (a stále má) v ponuke viacero variantov služieb a dojednaní zmluvy o pripojení, že v prípade žalovaného len vyhovel jeho žiadosti o uzavretie zmluvy o pripojení

s cenovými výhodami v podobe akciovej ceny mobilného zariadenia a benefitom v podobe výhodných cien volaní 0,06 € / minúta, čomu zodpovedal protizávazok v podobe 24 mesačnej dohodnutej doby viazanosti užívať program služieb „Podľa seba 1“ zabezpečený zmluvnou pokutou, že preto je potrebné považovať dojednanie o zmluvnej pokute za individuálne. Navyše zmluvná pokuta nespôsobuje ani značnú nerovnováhu medzi zmluvnými stranami, dojednaná zmluvná pokuta odzrkadľuje výšku pokutou zabezpečovaných plnení poskytnutých pri vstupe do zmluvného vzťahu s jeho právnym predchodcom. Poukázal na to, že zákonná úprava zmluvnej pokuty nepredpokladá zohľadňovanie intenzity porušenia, či časových súvislostí, ktoré sa týkajú zmluvných pokút, že ju možno dojednať len za porušenie, pričom nerozhoduje, či ide o vážne alebo menej vážne, veľmi intenzívne či menej intenzívne porušenie povinnosti, že rovnako tu zákon nepozná ani časové súvislosti (samozrejme okrem času, kedy nastane nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty), preto súd nemôže hodnotiť prijateľnosť, či neprijateľnosť zmluvnej pokuty na základe toho, či je zmluvná pokuta nižšia s postupom času alebo ostáva po celú dobu rovnaká, že takéto chápanie inštitútu zmluvnej pokuty by popieralo jeho zmysel, znamenalo by to regresívne stanovenie výšky zmluvnej pokuty s ohľadom na dobu plnenia podmienok zmluvy zo strany dlžníkov, čo by v konečnom dôsledku degradovalo tento zabezpečovací právny inštitút na „poplatok“, čím by sa poprela preventívna aj sankčná funkcia zmluvnej pokuty (a teda aj jej celá podstata). Zároveň v tomto smere dodal, že zo žiadneho ust. právneho predpisu nevyplýva povinnosť zaťažovať zmluvnou pokutou obe zmluvné strany pre prípad jej riadneho dojednania v zmluve, pričom poukázal na právny záver vyjadrený v Rozsudku Najvyššieho súdu SR 4 Obdo 4/99, ktorý je možné aplikovať aj na občianskoprávne vzťahy (z jeho odôvodnenia citoval) a to, že sama skutočnosť, že strany dojednali zmluvnú pokutu pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti iba jednou zmluvnou stranou neznamená, že takáto dohoda odporuje zásadám poctivého obchodného styku. Zdôraznil a opakoval, že jeho právny predchodca si svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o pripojení plnil riadne a včas; žalovanému sprístupnil služby v zmysle zmluvných dojednaní a tiež žalovanému poskytol mobilné zariadenie NOKIA 2700 za zvýhodnenú akciovú cenu 1,00 €, ktorého reálna hodnota predstavovala v čase predaja sumu 79,00 €. čomu zodpovedal prizávazok v podobe 24 mesačnej doby viazanosti, ktorý žalovaný preukázateľne porušil. Navyše právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému benefit v podobe výhodných cien volaní 0,06 € / minúta, bližšie špecifikovaný v ust. čl. 1 písm. d) Dodatku k zmluve o pripojení, čomu zodpovedal protizávazok v podobe 24 mesačnej doby viazanosti, ktorý žalovaný preukázateľne porušil. Žalovaný sa pritom jeho právnemu predchodcovi zaviazal záväzkom doby viazanosti pri získaní výhody v podobe akciovej zľavenej ceny mobilného zariadenia a akciovej ceny služby. Dôkaz: cenník mobilných zariadení - 04/2010. Ďalej vysvetlil, čo nie je primárnym cieľom zjednanej zmluvnej pokuty a aké funkcie plní. Podotkol, že postavenie žalovaného ako spotrebiteľa sa dojednaním zmluvnej pokuty nijako nezhoršilo, nakoľko nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty by mu nevznikol, ak by si žalovaný a to bez ohľadu na to, či je alebo nie je spotrebiteľom plnil svoje povinnosti, ku ktorým sa zmluvne zaviazal riadne a včas. Zdôraznil, že jeho právny predchodca poskytol žalovanému mobilné zariadenie za zvýhodnenú akciovú cenu 1,00 €, ktorého reálna hodnota predstavovala v čase predaja 79,00 € a benefit v podobe výhodných cien volaní 0,06 € / minúta, pričom žalovaný sa jeho právnemu predchodcovi zaviazal záväzkom doby viazanosti pri získaní výhody v podobe akciovej zľavenej ceny mobilného zariadenia a akciovej ceny služby. Čo sa týka individuálneho zjednania zmluvnej pokuty, považoval za potrebné zdôrazniť, že žalovanému nič nebránilo vybrať si balík služieb v plnej hodnote bez záväzku doby viazanosti zmluvou o pripojení, že v takom prípade mal možnosť uzavrieť dodatok k zmluve o pripojení bez doby viazanosti a bez benefitov, samozrejme bez zmluvnej pokuty, že jeho právny predchodca mal v ponuke viacero variant dojednaní zmluvy o pripojení, resp. jej dodatkov s rôznymi variáciami, pričom len vyhovel žiadosti žalovaného o uzavretie zmluvy s výhodami v podobe získania mobilného zariadenia za symbolickú cenu 1,00 € avšak so záväzkom 24-mesačnej doby viazanosti vrátane poskytnutých benefitov. Žalovaný tak mal možnosť výberu do akého zmluvného vzťahu s jeho právnym predchodcom vstúpi a ovplyvniť tak dojednanie o zmluvnej pokute. Dojednanie o zmluvnej pokute tak zodpovedá individuálnemu dojednaniu a preto takto dojednanú zmluvnú podmienku nie je možné označiť za neprimeranú a teda logicky nemôže byť ani neprijateľnou zmluvnou podmienkou. K spôsobu dojednania zmluvnej pokuty uviedol, že písomný prejav vôle treba hodnotiť podľa § 2 ods. 3 O. z., z ktorého je zrejmy dispozitívny charakter občianskoprávných vzťahov, pričom zmluvná vôľnosť je obmedzená iba výslovným zákazom uvedeným v zákone. Citujúc znenie § 53 ods. 1 O. z. uviedol, že je si vedomý predpisov na ochranu spotrebiteľa a následkov z toho plynúcich, že ochrana spotrebiteľa však tiež má svoje medze, nemôže byť bezbrehá a je treba mať na zreteli, že je nutné primeraným spôsobom chrániť nielen jednu stranu a to spotrebiteľa, ale taktiež aj veriteľa, ktorý v rámci výkonu svojej podnikateľskej činnosti podstupuje všetky riziká spojené s jej výkonom, že v tomto smere nie je možné pripustiť, aby v prípadných sporoch zo

spotrebiteľských zmlúv bola neobmedzená chránená len jedna zmluvná strana a dochádzalo tak k narušeniu obecné uplatňovaného princípu proporcionality, ako ho vníma aj judikatúra Ústavného súdu SR, že tak extenzívny výklad ust. predpisov ochrany spotrebiteľa ako je prezentovaný aj súdom v tomto prípade, je podľa jeho názoru jednoznačne neprípustný, narušajúci základné zásady, na ktorých stojí súkromné právo. Vo vzťahu k dojednaniu zmluvnej pokuty týmto odkázal na § 2 ods. 3 O. z., z ktorého je zrejmý dispozitívny charakter občianskoprávných vzťahov, pričom zmluvná voľnosť je obmedzená iba výslovným zákazom uvedeným v zákone, že zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva zákaz zjednania zmluvnej pokuty v spotrebiteľskej zmluve pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti spotrebiteľom. Poukázal na to, že žalovaný dal prednosť výhodnej akciovej cene mobilného zariadenia a ponúkanému benefitu, čomu zodpovedal protizávazok žalovaného spočívajúci v 24 mesačnej dobe viazanosti, ktorý žalovaný preukázateľne porušil, že v pozícii priemerného spotrebiteľa si musel a bol vedomý následkov prípadného porušenia zmluvných povinností, ku ktorých plneniu sa zaviazal (citujúc z Švestka a kol. Občiansky zákoník I. § 1-459. Komentár. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2008, 408 s.). Práve výhodná akciová cena mobilného zariadenia a ponúkaný benefit boli dôvodom vzniku zmluvného záväzku žalovaného prijímať a využívať služby od jeho právneho predchodcu v dohodnutej výške minimálne po dobu 24 mesiacov, ktorý žalovaný preukázateľne porušil. Zdôraznil, že žalovanému nič nebránilo uzavrieť s jeho právnym predchodcom zmluvu bez záväzku doby viazanosti, avšak bez poskytnutia výhody v podobe akciovej ceny mobilného zariadenia a bez benefitov, že napriek tomu, že zmluvu o pripojení, resp. dodatok k nej uzavrel 9.4.2010, záväzok platiť cenu služieb riadne a včas počas doby viazanosti 24 mesiacov porušil, nakoľko do omeškania sa dostal so zaplatením faktúr už v mesiaci jún 2010 za služby poskytnuté v období od 22.4.2010 - 21.5.2010, následne neplatil ani ďalšie faktúry. Jeho právny predchodca svoj záväzok vyplývajúci mu zo zmluvy o pripojení riadne dodržal, pričom bol to práve žalovaný, ktorý svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o pripojení porušil. Nezaplatenie ANI LEN MINIMÁLNEJ fakturovanej ceny za poskytnuté služby pri záväzku doby viazanosti malo za následok vznik povinnosti žalovaného zaplatiť mu dojednanú zmluvnú pokutu, ktorú v takom prípade nie je možné označiť za neprimeranú pri náležitom a riadnom posúdení všetkých okolností, ktoré viedli jeho právneho predchodcu k vyúčtovaniu zmluvnej pokuty. Poukázal na to, že práve potencionálna sankcia v podobe zmluvnej pokuty má odrádzať účastníkov zmluvného vzťahu založeného zmluvou o pripojení v pozícii odberateľov služieb od ich ľahkovážneho konania a úmyslu získať drahé zariadenie / výhodnú službu za neprimerane nízku cenu. V tomto smere odkázal na závery vyjadrené v rozsudku Najvyššieho súdu SR 4 Obdo/4/99 ako aj viaceré české judikáty (rozsudky Najvyššieho súdu ČR 28Cdo/575/2005 a 23Cdo/1 646/2007).

Uviedol, že v prípade označenia zjednanej zmluvnej podmienky za neprijateľnú podmienku sa vlastne vytvára neudržateľný stav, kedy súdna ochrana je poskytovaná nezodpovednému a ľahkovážnemu spotrebiteľovi na úkor poctivého dodávateľa, ktorý si na rozdiel od spotrebiteľa svoj záväzok riadne a včas splnil, pričom spotrebiteľ v tomto prípade svoj záväzok platiť dohodnutú cenu za služby počas doby viazanosti preukázateľne porušil, že vylákal tak od jeho právneho predchodcu výhodný balík služieb, ktorú mu garantoval počas trvania záväzkovoprávneho vzťahu a zariadenie za minimálnu hodnotu, ktorého reálna hodnota značne prevýšila akciovú cenu, čo nepochybne malo za následok vznik škody na jeho strane, resp. jeho právneho predchodcu. Položil otázku, či je vôbec možné vo svetle tohto rozhodnutia postavenie dlžníka spotrebiteľa označiť za slabšie oproti postaveniu veriteľa, označiť dojednanú zmluvnú pokutu za dojednanie v rozpore s právnym predpismi a jej uplatnenie dodávateľom v rozpore so spravodlivým usporiadaním právnych vzťahov, ak dodávateľovi konaním nezodpovedného a ľahkovážneho spotrebiteľa, ktorý si svoj zmluvný záväzok nesplnil takmer vôbec, celkom evidentne vznikla škoda, či je vôbec na mieste ochrana takéhoto správania spotrebiteľa. V zmysle § 1 O.s.p. je úlohou súdu vychovávať účastníkov k zachovávaní zákonov a plneniu povinností, ako aj konať tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov súdneho konania, že nie je možné poskytnúť súdnu ochranu tomu, kto svoje záväzky vedome porušuje. Uplatnenú zmluvnú pokutu považoval vzhľadom na preukázané porušenie zmluvnej povinnosti žalovaného za spravodlivú, primeranú a plniacu svoj účel vo vzťahu k porušovanej povinnosti a na jej zaplatení trval v celom rozsahu. Záverom odkázal na zásadné rozhodnutie Krajského súdu v Prešove pod sp.zn. 9Co/31/2012 z 19.3.2013, ktorým bolo podľa jeho názoru prekonané posudzovanie zmluvných pokút v spotrebiteľských zmluvách ako neprijateľných podmienok bez náležitého posudzovania všetkých súvisiacich okolností a osobitostí konkrétneho prípadu a so závermi vyjadreným v predmetnom rozhodnutí sa v plnej miere stotožnil. S poukazom na uvedené skutočnosti odvolaním napadol aj výrok, ktorým bola zmluvná pokuta označená za neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko je toho názoru, že pri posúdení všetkých okolností prípadu a dôvodu porušovanej povinnosti, pre ktorý bol nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty

uplatnený, nie je možné pri spravodlivom usporiadaní právnych vzťahov takto zjednanú zmluvnú pokutu označiť za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Uviedol, že zmluvná pokuta zjednaná v dodatku k zmluve o pripojení je riadnym platným dojednaním, že presne určil, aká povinnosť bola žalovaným porušená, že pre prípad, že súd považoval výšku zmluvnej pokuty za privysokú vo vzťahu k porušovanej povinnosti, mal možnosť využiť moderačné právo a zmluvnú pokutu primerane znížiť.

Rozsudok vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi 101,08 € s prísl., nebol odvolaním napadnutý, nadobudol právoplatnosť (§ 206 ods.1, 3 O.s.p.), preto nebol v uvedenom rozsahu v odvolacom konaní preskúmaný.

Odvolačný súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods.2 O. s. p. - v ostatných prípadoch, t.j. neuvedených v § 214 ods.1, možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods.1,3 O. s. p. a zistil, že, nie sú podmienky na potvrdenie rozsudku (§ 219), ani na jeho zmenu (§ 220), lebo súd nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, preto rozsudok podľa § 221 ods.1 písm. h),ods.2 O. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Právnym posúdením je činnosť súdu prvého stupňa, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením veci je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania). Keď je rozhodnutie súdu prvého stupňa po právnej stránke nesprávne, pričom použitie správneho ust. neznamena iba opísanie jeho dikcie, ale i jeho správne priradenie k zistenému skutkovému stavu, v takom prípade je odvolací súd nútený konštatovať, že súd prvého stupňa nepoužil správny právny predpis a také rozhodnutie musí iba zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie. Závery, ku ktorým dospel súd pri pokute obsiahnutej v Dodatku k zmluve o pripojení a to, že ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, sú nesprávne a v tejto časti je rozhodnutie nepreskúmateľné.

Právny predchodca žalobcu predpokladal trvanie zmluvného vzťahu minimálne po dobu 24 mesiacov s podmienkou riadneho odoberania služieb žalovaným a platenia za ne riadne a včas poplatkov dohodnutých v aktuálnom cenníku. Je potrebné vychádzať z toho, že pri riadnom plnení zmluvných povinností žalovaným, nedošlo by k povinnosti platiť pokutu. Nie je možné z porušenia zmluvnej povinnosti vyvodzovať práva pre spotrebiteľa a poskytovať mu neprimeranú ochranu s paušálnym zamietaním platenia pokuty, lebo žalovaný, pokiaľ nie je obmedzený v svojich právach a povinnostiach (a nič také sa v konaní nezistilo), musel si byť vedomý, že chce telefón, že mu vzniká povinnosť a musel si aj uviesť dôsledky porušenia zmluvných povinností, keď neuhradila faktúru č. XXXXXXXXXX splatnú 11.7.2010 vo výške 33,45 €, faktúru č. XXXXXXXXXX splatnú 11.6.2010 vo výške 97,63 €. Čo sa týka záveru súdu, že zmluvná podmienka, týkajúca sa pokuty, je neprijateľná, nie je možné pripustiť okolnosť, že neplniť zmluvné záväzky sa oplatí. Účastníci si dojednali jasné zmluvné podmienky s povinnosťou viazanosti na 24 mesiacov odoberať od právneho predchodcu žalobcu služby a neporušovať zmluvné povinnosti stanovené v zmluve a v dodatku a riadne uhrádzať splatné faktúry za poskytované služby mobilným operátorom, žalovaný porušil zmluvné dojednania, prestal uhrádzať platby za poskytnuté služby v súlade so všeobecnými podmienkami poskytovania verejnej mobilnej telefónnej služby spol. T-Mobile Slovensko, a.s., čím došlo zo strany právneho predchodcu žalobcu k predčasnemu ukončeniu zmluvného vzťahu a na porušenie týchto povinností je viazané platenie pokuty. Žalovaný prijal zmluvné podmienky právneho predchodcu žalobcu, kde sa mohol rozhodovať, či si vyberie konkrétny zmluvný operátor, aké služby bude odoberať a platiť za ne príslušné poplatky, uplatnil svoju zmluvnú voľnosť a nie je možné hovoriť o tom, že by bol výlučne odkázaný na jedného mobilného operátora, ak na trhu pôsobia tri mobilné operátory. Nebolo preukázané, že by právny predchodca žalobcu zneužíval svoje postavenie na trhu a nútil žalovaného vybrať si mobilného operátora, pri zmluvnom vzťahu šlo jednoznačne o jeho ničím neovplyvnenú vôľu zvoliť si tohto mobilného operátora (právneho predchodcu žalobcu), dodržiavať jeho zmluvné podmienky, nie je možné uzavrieť, že by dojednaná pokuta bola nečestnou klauzulou v zmluve a z toho dôvodu je neplatnou a, že by bola neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ktorá - podľa § 53 ods.5 Obč.zák. je neplatná.

V tejto súvislosti je treba poukázať aj na čl. 4 ods.1 Smernice Rady ES (93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, podľa ktorého nekalosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktorej bola zmluva uzatvorená a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

V podstate rovnaký obsah má § 53 ods.10 Obč.zák. v znení účinnom od 1.3.2010, podľa neho pri posudzovaní neprijateľnosti zmluvných podmienok sa nemá prihliadať len na samotný text zmluvy a všeobecných obchodných podmienok dodávateľa, ale aj na širšie súvislosti, ktoré charakterizujú samotné dojednanie spotrebiteľskej zmluvy a na obsah ostatných podmienok zmluvy. Preto pre záver o neprijateľnosti zmluvnej podmienky upravujúcej sankciu za nesplnenie záväzku spotrebiteľom nestačí len záver o tom, že táto zmluvná podmienka nebola individuálne dojednaná. Súd prvého stupňa si veľmi uľahčil odôvodnenie rozsudku v tejto časti a nezodpovedá preto kritériám odôvodnenia podľa § 157 O.s.p.

V ďalšom konaní bude preto povinnosťou súdu - v súlade s vysloveným právnym názorom (§ 226 O. s. p.) - vo veci opätovne rozhodnúť.

V novom rozhodnutí o veci rozhodne súd aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods.3 O. s. p.).

Podľa Čl.46 (PRÁVO NA SÚDNU A INÚ PRÁVNU OCHRANU) ods.1 Ústavy Slovenskej republiky (uverejnenej pod č.460/92 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov; ďalej len Ústava) každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa Čl.48 ods.2 Ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa Čl.6 (Právo na spravodlivé súdne konanie) bod 1. Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (uverejneného oznámením č.209/92 Zb. a č.102/99 Z. z.; ďalej len Dohovor) každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého, alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, alebo keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by, vzhľadom na osobitné okolnosti, verejnosť konania mohla byť na ujmu záujmom spoločnosti.

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že tak základné právo podľa Čl.46 ods.1 Ústavy, ako aj právo podľa Čl.6 ods.1 Dohovoru v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia, pričom obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, ale obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov SR a ak je toto konanie v rozpore s procesnými zásadami, porušuje ústavnoprávne princípy.

O. s. p., podľa svojho § 1, upravuje postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov, ako aj výchova na zachovávanie zákonov, na čestné plnenie povinností a na úctu k právam iných osôb.

Zmyslom práva na súdnu ochranu je umožniť každému reálny prístup k súdu a tomu zodpovedajúcu jeho povinnosť o veci konať, pričom právo na súdnu ochranu, okrem Čl.46 ods.1 Ústavy, Čl. 36 ods.1 Listiny základných práv a slobôd (úst.zák.č.23/91 Zb.) a Čl.6 ods.1 Dohovoru zabezpečujú a vykonávajú aj jednotlivé ust. O. s. p. s obsahom práva na súdnu ochranu v rámci spravodlivého procesu. Súd prvého stupňa je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu podľa § 226 O.s.p.

Výsledok hlasovania - pomer hlasov: 3 hlasy za (§ 3 ods.9 tretia veta zák.č.757/04 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.